

CURTEA DE APEL BĂLȚI

Dosarul nr.1a-614/2018

Judecătoria Soroca

Sediul Central

Judecător Purici Gh.

DECIZIE

În numele Legii

16 mai anul 2018

municipiul Bălți

Colegiul penal al Curții de Apel Bălți

Având în componența sa :

Președintele ședinței de judecată **Rotaru Ala**

Judecătorii : **Burdeniuc Ruslana, Pușca Dumitru**

Grefier Cojocari Mihaela

Cu participarea :

Procurorului Prisacari Lilia

Avocatului Chisnencu Alexandru

Judecând în ordine de apel în ședință publică apelul declarat de procurorul în procuratura raionului Soroca Drumea Nadejda împotriva sentinței Judecătoriei Soroca Sediul Central din XXXXXXXXXXXX, în cauza penală în privința lui

Raischi Liviu Ștefan, xxxxxxxxxxxxxxxxxxxx, originar și domiciliat în xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx studii superioare, căsătorit, nesupus militar, activează în funcția de primar com.Txxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx cetățean al Republicii Moldova, fără antecedente penale;

Sîrbu Irina Victor, născută la xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx, originară și domiciliată în xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx, studii superioare, căsătorită, pensionară, nesupusă militar, cetățean al Republicii Moldova, fără antecedente penale;

- S-a dispus încetarea procesului penal de învinuire a lui Raischi Liviu și Sîrbu Irina în săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art.361 al.(2) lit.d), art.329 al.(2) lit.b) Cod penal RM în baza art.2 al Legii privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, nr.210 din XXXXXXXXXXXX (publicată în Monitorul Oficial nr.293-305/632 din XXXXXXXXXXXX).

Procedura de citare legal executată.

Cauza penală a fost examinată în baza prevederilor art.364/1 Cod de procedură penală RM.

Termenul de judecare a cauzei în instanța de fond: XXXXXXXXXXX-XXXXXXXXXX.

Termenul de judecare a cauzei în ordine de apel: XXXXXXXXXXX-XXXXXXXXXX.

Cercetând fondul apelului, Colegiul penal –

CONSTATĂ:

Pentru a se pronunța în sensul celor expuse mai sus instanța de fond a reținut, că Raischi Liviu Ștefan având statut de persoană cu funcție de demnitate publică și anume deținând funcția de primar al comunei TXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX, fiind responsabil de semnarea și eliberarea documentelor oficiale din numele autorității administrației publice locale persoanelor fizice și juridice referitoare la existența dreptului de proprietate, posesie și folosință asupra loturilor de teren, situate pe teritoriul autorității administrației publice locale, îndeplinind în mod necorespunzător atribuțiile de serviciu, a semnat, deținut și eliberat documente oficiale false, precum și a săvârșit infracțiunea de neglijență în următoarele circumstanțe:

Astfel, în perioada anilor 2012-2014 primarul comunei XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX îndeplinind în mod necorespunzător atribuțiile de serviciu prevăzute de art. 29 din Legea privind administrația publică locală, Legea cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public nr.158-XVI din XXXXXXXXXXXX, la solicitarea cet. Burlac Alexandru, administrator al SRL „Agrochimice Trans”, fără a verifica în mod corespunzător autenticitatea datelor incluse în documentele oficiale, a semnat și eliberat acestuia documente oficiale false întocmite de către secretarul Consiliului Comunal TXXXXXXXXXXXXXXXXX Irina Sirbu, care acordă drepturi sau eliberează de obligații și anume: certificatele din XXXXXXXXXXXX, nr.952 din XXXXXXXXXXXX, nr.306 din XXXXXXXXXXXX, nr.459 din XXXXXXXXXXXX, extrasele din Registrul producătorilor agricoli care au încheiat contracte de subvenționare asigurată în agricultură nr.37 din XXXXXXXXXXXX, nr.202 din XXXXXXXXXXXX, conform cărora SRL „Agrochimice Trans” deține în arendă pe teritoriul comunei TXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX terenuri agricole sub plantații multianuale (livadă) cu suprafața 22,58 ha.

SRL „Agrochimice Trans” în temeiul documentelor oficiale false indicate supra profitând de faptul că, conform cadrului normativ statal prin intermediul Agenției de intervenție și Plăți pentru Agricultură acordă compensații nerambursabile în domeniul asigurării riscului de producție în agricultură, le-a prezentat cu bună știință Companiei de Asigurări „Moldasig” SA, beneficiind în așa mod de compensarea a 50% din valoarea poliței de asigurare. Urmare a acestor acțiuni ilegale SRL „Agrochimice Trans” în baza certificatelor false, a obținut neîntemeiat de la Agenția de Intervenție și Plăți pentru agricultură compensații nerambursabile în domeniul asigurării riscului de producție în agricultură în proporții deosebit de mari în valoare de 304 013,00 lei.

Tot el, în perioada anilor 2012-2014 ocupând funcția de primar al comunei XXXXXXXX îndeplinind în mod necorespunzător acțiunile de serviciu prevăzute de art.29 din Legea privind administrația publică locală, Legea cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public nr.158-XVI din XXXXXXXXXXXX la solicitarea cet.Alexandru Burlac, administrator al SRL „Agrochimice Trans” fără a verifica în mod corespunzător autenticitatea datelor incluse în documentele oficiale, a semnat și eliberat acestuia documente oficiale false întocmite de către secretarul Consiliului Comunal XXXXXXXXXXXX, Irina Sirbu, care acordă drepturi sau eliberează de obligații și anume: certificatele din XXXXXXXXXXXX, nr.952 din XXXXXXXXXXXX, nr. 306 din XXXXXXXXXXXX, nr. 459 din XXXXXXXXXXXX, extrasele din Registrul producătorilor agricoli care au încheiat contracte de subvenționare asigurată în agricultură nr.37 din XXXXXXXXXXXX, nr.202 din XXXXXXXXXXXX, conform cărora SRL „Agrochimice Trans” deține în arendă pe teritoriul comunei TXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX terenuri agricole sub plantații multianuale (livadă) cu suprafața 22,58 ha, date care nu corespund realității.

SRL „Agrochimice Trans” în temeiul documentelor oficiale false indicate supra, profitând de faptul că, conform cadrului statal prin intermediul Agenției de intervenție și Plăți pentru Agricultură acordă compensații nerambursabile în domeniul asigurării riscului de producție în agricultură, le-a prezentat cu bună știință Companiei de Asigurări „Moldasig” SA, beneficiind în așa mod de compensații nerambursabile în domeniul asigurării riscului de producție în agricultură în proporții deosebit de mari în valoare de 304 013 lei.

Sirbu Rrina Victor, având statut de persoană publică și anume deținând funcția de secretar al Consiliului Comunal XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX fiind responsabilă de semnarea, înregistrarea și eliberarea documentelor oficiale din numele autorității administrației publice locale persoanelor fizice și juridice referitoare la existența dreptului de proprietate, posesie și folosință asupra loturilor de teren, situate pe teritoriul autorității administrației publice locale, îndeplinind în mod necorespunzător atribuțiile de serviciu, a semnat, deținut și eliberat documente oficiale false, precum și a săvârșit infracțiunea de neglijență în serviciu în următoarele circumstanțe:

Astfel, în perioada anilor 2012-2014, secretarul Consiliului Comunal TXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX, îndeplinind în mod necorespunzător atribuțiile de serviciu prevăzute de art. 39 al Legii privind administrația publică locală, Legea cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public nr.158-XVI din XXXXXXXXXXXX, la solicitarea factorilor de decizie a SRL „Agrochimice Trans” a întocmit, semnat, înregistrat și eliberat acestora documente oficiale false care acordă drepturi sau eliberează de obligații și anume: certificatele din XXXXXXXXXXXX, nr.952 din XXXXXXXXXXXX, nr.306 din XXXXXXXXXXXX, nr.459 din XXXXXXXXXXXX, extrasele din Registrul producătorilor agricoli care au încheiat contracte de subvenționare asigurată în agricultură nr.37 din XXXXXXXXXXXX, nr.202 din XXXXXXXXXXXX, conform cărora SRL „Agrochimice Trans” deține în arendă pe teritoriul comunei XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX, terenuri agricole sub plantații multianuale (livadă) cu suprafața 22,58 ha, date care nu corespund realității.

SRL „Agrochimice Trans” în temeiul documentelor oficiale false indicate supra profitând de faptul că, conform cadrului normativ statal prin intermediul Agenției de intervenție și Plăți pentru Agricultură acordă compensații nerambursabile în domeniul asigurării riscului de producție în agricultură, le-a prezentat cu bună știință Companiei de Asigurări „Moldasig” SA, beneficiind în așa mod de compensarea a 50-60% din valoarea poliței de asigurare. Urmare a acestor acțiuni ilegale SRL „Agrochimice Trans” în baza certificatelor false, a obținut neîntemeiat de la Agenția de Intervenție și Plăți pentru agricultură compensații nerambursabile în domeniul asigurării riscului de producție în agricultură în proporții deosebit de mari în valoare de 304 013,00 lei.

Tot ea, în perioada anilor 2012-2014, ocupând funcția de secretar al Consiliului Comunal XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX, îndeplinind în mod necorespunzător atribuțiile de serviciu prevăzute de art.39 al Legii privind administrația publică locală, Legea cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public nr.158-XVI din XXXXXXXXXXXX, la solicitarea cet.Burlac Alexandru, administrator al SRL „Agrochimice Trans”, fără a verifica în mod corespunzător autenticitatea datelor incluse în documentele oficiale, a întocmit, semnat și eliberat acestuia documente oficiale false, care acordă drepturi sau eliberează de obligații și anume: certificatele din XXXXXXXXXXXX, nr.952 din XXXXXXXXXXXX, nr.306 din XXXXXXXXXXXX, nr.459 din XXXXXXXXXXXX, extrasele din Registrul producătorilor agricoli care au încheiat contracte de subvenționare asigurată în agricultură nr. 37 din XXXXXXXXXXXX, nr. 202 din XXXXXXXXXXXX, conform cărora SRL „Agrochimice Trans” deține în arendă pe teritoriul com. XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX, terenuri agricole sub plantații multianuale (livadă) cu suprafața 22,58 ha, date care nu corespund realității.

SRL „Agrochimice Trans” în temeiul documentelor oficiale false indicate supra profitând de faptul că, conform cadrului normativ statal prin intermediul Agenției de intervenție și Plăți pentru Agricultură acordă compensații nerambursabile în domeniul asigurării riscului de producție în agricultură, le-a prezentat cu bună știință Companiei de Asigurări „Moldasig” SA, beneficiind în așa mod de compensații nerambursabile în domeniul asigurării riscului de producție în agricultură în proporții deosebit de mari în valoare de 304 013,00 lei.

Până la începerea cercetării judecătorești inculpații Raischi Liviu și Sirbu Irina au solicitat prin înscris autentic ca judecata să aibă loc pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, pe care le cunosc și asupra cărora nu au obiecții, indicând că recunosc săvârșirea faptelor indicate în rechizitoriu. Prin încheierea protocolară a instanței de judecată s-au admis cererile inculpaților privind judecarea cauzei pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, pe motiv că din probele prezentate, rezultă că fapta le este stabilită, iar în cauză sânt suficiente date cu privire la personalitatea lor, ce ar permite stabilirea corectă a pedepsei penale.

Instanța de fond a pronunțat sentința în cauză în procedura prevăzută de art.364/1 CPP RM.

În termen sentința instanței de fond a fost atacată cu apel de către procurorul în procuratura raionului Soroca Drumea Nadejda din motivul ilegalității.

În motivarea apelului a indicat, că:

-cu referire la cererile depuse în instanța de judecată de către inculpații Raischi Liviu Ștefan și Sirbu Irina Victor de a fi încetat procesul penal în învinuirea acestora, ținând cont de prevederile art.2 al Legii privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, nr.210 din XXXXXXXXXXXX (publicată în Monitorul Oficial nr.293-305/632 din XXXXXXXXXXXX), acuzatorul de stat a solicitat ca cererile în cauză să fie respinse din considerentul, că prejudiciul stabilit în valoare de 304 013 lei în urma acțiunilor intenționate ale inculpaților Raischi Liviu Ștefan și Sirbu Irina Victor nu a fost încasat pînă la moment la bugetul de stat;

-instanța de fond a stabilit just circumstanțele cauzei și corect a calificat acțiunile inculpaților Raischi Liviu Ștefan și Sirbu Irina Victor în baza art.361 al.(2) lit.d) și 329 al.(2) lit.b), însă eronat a aplicat art.2 al Legii privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, nr.210 din XXXXXXXXXXXX (publicată în Monitorul Oficial nr.293- 305/632 din XXXXXXXXXXXX);

-concomitent, instanța a respins argumentele procurorului referitor la neaplicarea în privința inculpaților a prevederilor Legii privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, nr.210 din XXXXXXXXXXXX din motiv, că potrivit rechizitoriului, în sarcina inculpaților Raischi Liviu Ștefan și Sirbu Irina Victor nu a fost reținut faptul cauzării prejudiciului pe cazul dat. Potrivit materialelor cauzei, nici la faza urmăririi penale, nici la judecarea cauzei în instanța de judecată nu a fost înaintată acțiune civilă privind recuperarea prejudiciului cauzat prin infracțiuni, iar inculpații nu au fost beneficiarii compensațiilor nerambursabile obținute de la Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură în baza certificatelor false eliberate de ei;

-instanța de fond, aplicînd față de Raischi Liviu Ștefan și Sirbu Irina Victor prevederile art.2 al Legii privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, nr.210 din XXXXXXXXXXXX nu a luat în considerație faptul, că prin infracțiunea comisă de către inculpații Raischi Liviu Ștefan și Sirbu Irina Victor a fost prejudiciat statul cu 304 013 lei, care reprezintă proporții deosebit de mari, și cel mai important că în rezultatul acestei infracțiuni pînă la moment prejudiciul nu a fost restituit în bugetul de stat;

-potrivit art.10 al.(1) lit.k) al Legii privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, nr.210 din XXXXXXXXXXXX (publicată în Monitorul Oficial nr.293-305/632 din XXXXXXXXXXXX), prevederile acestei legi nu se aplică persoanei învinuite, inculpate sau condamnate care nu a reparat integral prejudiciul cauzat prin infracțiunea pentru care este urmărită sau, după caz, a fost condamnată;

-în cadrul examinării cauzei penale în învinuirea lui Raischi Liviu Ștefan și Sirbu Irina Victor s-a stabilit, că anume urmare a acțiunilor ilegale ale inculpaților, SRL „Agrochimice Trans” în baza certificatelor false eliberate de către ultimii a obținut neîntemeiat de la Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură compensații nerambursabile în domeniul asigurării riscului de producție în agricultură în proporții deosebit de mari în valoare de 304 013 lei, respectiv sarcina de asigurare și recuperare a prejudiciului cauzat statului cade sub umerii tuturor participanților la aceste acțiuni ilegale;

-deși prejudiciul stabilit în valoare de 304 013 lei în urma acțiunilor intenționate ale inculpaților Raischi Liviu Ștefan și Sirbu Irina Victor a fost înaintat în cadrul examinării cauzei penale în învinuirea conducătorului SRL „Agrochimice Trans” Burlac Alexandru, însă luînd în considerație că pînă la moment prejudiciul nu a fost încasat la bugetul de stat, motive din care sentința urmează să fie casată,;

-consideră că corectarea inculpaților Raischi Liviu Ștefan și Sirbu Irina Victor este posibilă fără încetarea procesului penal, fiind aplicată pedeapsă penală, astfel, se va atinge scopul pedepsei.

Solicită admiterea apelului, casarea sentinței Judecătoriei Soroca Sediul Central din XXXXXXXXXXXX, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care:

-Raischi Liviu Ștefan să fie recunoscut vinovat în comiterea infracțiunilor prevăzute de art.361 al.(2) lit.d) și art.329 al.(2) lit.b) Cod penal cu stabilirea pedepsei:

-în baza art.361 al.(2) lit.d) Cod penal RM-3 ani închisoare;

-în baza art.329 al.(2) lit.b) Cod penal RM- 4 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa funcția deținută pe un termen de 5 ani.

Conform art.84 al.(1)-(2) Cod penal RM, prin cumul parțial de stabilit pedeapsă definitivă lui Raischi Liviu Ștefan sub formă de închisoare pe un termen de 5 ani.

În baza art.90 Cod penal RM de suspendat condiționat executarea pedepsei cu închisoare cu stabilirea perioadei de probațiune 5 ani, cu privarea de dreptul de a ocupa funcția deținută pe un termen de 5 ani.

-Sirbu Irina Victor să fie recunoscută vinovată în comiterea infracțiunilor prevăzute de art.361 al.(2) lit.d) și art.329 al.(2) lit.b) Cod penal cu stabilirea pedepsei:

-în baza art.361 al.(2) lit.d) Cod penal RM-3 ani închisoare;

-în baza art.329 al.(2) lit.b) Cod penal RM- 4 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa funcția deținută pe un termen de 5 ani.

Conform art.84 al.(1)-(2) Cod penal RM, prin cumul parțial de stabilit pedeapsă definitivă lui Sirbu Irina Victor sub formă de închisoare pe un termen de 5 ani.

În baza art.90 Cod penal RM de suspendat condiționat executarea pedepsei cu închisoare cu stabilirea perioadei de probațiune 5 ani, cu privarea de dreptul de a ocupa funcția deținută pe un termen de 5 ani.

Procurorul participant Prisacari Lilia inițial în ședința instanței de apel a susținut apelul declarat de procuror din motivele invocate și a solicitat admiterea acerstiua în sensul declarat. Ulterior a solicitat admiterea apelului acuzatorului de stat din alte motive decît cele invocate.

În susținerea poziției sale a indicat, că prin hotărîrea Curții Constituționale textul „intereselor publice”, care este indicat pentru ambii inculpați afit și pentru calificarea art.361 al.(2) lit.d) Cod penal, cit și în baza art.329 al.(2) lit.b) Cod penal a fost declarat neconstituțional, hotărîrea Curții Constituționale nr.22 din 27.06.17, d ce considerente solicită admiterea apelului și din alte motive decît cele invocate de procuror, casarea sentinței Judecătoriei Soroca Sediul Central din XXXXXXXXXXXX, cu recalificarea acțiunilor pentru ambii inculpați în baza art.361 al.(1) Cod penal RM și în baza art.329 al.(1) Cod penal RM, cu stabilirea pedepsei în limitele sancțiunii prevăzute de aceste articole.

Ulterior, în ședința instanței de apel procurorul a concretizat poziția, solicitând admiterea apelului, casarea sentinței Judecătoria Soroca din XXXXXXXXXX în privința inculpaților Raischi Liviu și Sirbu Irina, ceea ce ține de art.361 al.(1) CP și-a menținut poziția și acțiunile ambilor inculpați urmează a fi calificate în baza art.361 al.(1) CP pentru confecționarea, deținerea și confecționare documentelor oficiale false care acordă drepturi și liberează de obligații și cu încetarea procesului penal în privința ambilor inculpați în baza art.60 Cod penal în legătură cu intervenirea termenului de prescripție. Referitor la art.329 CP sintagma „interese publice” se conține afit în alineatul 1 cît și 2 și în cazul dat în legătură cu publicarea hotărîrii Curții Constituționale nr.22 și sintagma „intereselor publice” a fost declarată neconstituțională, la moment aceasta nu mai constituie infracțiune, solicită admiterea apelului și din alte motive decît cele invocate, cu pronunțarea unei noi hotărîri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care în baza art.329 al.2) lit.b) CPP să fie încetat procesul penal în privința inculpaților în baza art.391 al.1) pct.6 adică că există alte circumstanțe care exclud tragerea la răspundere penală a inculpaților.

Inculpatul Raischi Liviu în ședința instanței de apel a solicitat respingerea apelului declarat de procuror ca fiind nefondat, cu menținerea sentinței instanței de fond ca fiind legală și întemeiată.

În susținerea poziției sale a indicat, că recunoaște vina, la fel cum a făcut-o și în prima instanță, a semnat actele fără a le controla, dar prejudiciul nu l-a cauzat, este alt caz penal, se căiește că s-a întîmplat așa. A semnat din actele juridice care se conțin contractul de arendă și extrasul de la organul cadastral prin care se menționează că compania respectivă deține 27 ha și ceva, a semnat ceea ce era legal din punct de vedere juridic de 27 ha.

Inculpata Sirbu Irina în ședința instanței de apel a solicitat respingerea apelului declarat de procuror ca fiind nefondat, cu menținerea sentinței instanței de fond ca fiind legală și întemeiată.

În susținerea poziției sale a indicat, că a greșit că a semnat certificatul, într-adevăr suprafața coincidea, suprafața generală, dar erau indicate greșit numerele cadastrale, a comis greșeală că nu s-a documentat și că nu a insistat ca specialistul în domeniu să semneze și el ca executant, nu a urmărit nici un scop și nici nu a beneficiat de nici de o compensație în urma la ceea ce s-a întîmplat. Se căiește sincer de cele comise.

Avocatul Chisnencu Alexandru în ședința instanței de apel a solicitat respingerea apelului declarat de procuror ca fiind nefondat, cu menținerea sentinței instanței de fond ca fiind legală și întemeiată.

În susținerea poziției sale a indicat, că examinarea cauzei în instanța de fond a avut loc în baza art.364/1 CPP, prin care inculpații și-au recunoscut integral vina și nu mai solicită administrarea altor probe, aplicîndu-se prevederile Legii cu privire la amnistie, astfel nici nu poate merge vorba despre achitarea la careva prejudiciu care a fost provocat de altă persoană care deja a primit o sentință de condamnare. Din informația care o deține la moment este o tranzacție de împăcare dîntre condamnat și întreprinderea și astfel jumătatea din prejudiciul cauzat este achitat de către inculpatul Alexandru Burlacu. În circumstanțele date nu poate fi vorba de luarea unei alte decizii decît cea de menținere a sentinței. Ulterior a indicat, că este de acord cu soluția propusă de procuror de încetare a procesului penal.

Verificînd argumentele invocate în apelul declarat prin prisma probelor administrate și în raport cu materialele cauzei penale prezentate instanței, audiînd participanții la proces, Colegiul penal ajunge la concluzia, că apelul declarat de procurorul în procuratura raionului Soroca Drumea Nadejda urmează a fi admis, inclusiv din alte motive decît cele invocate, cu casarea parțială a sentinței și pronunțarea unei noi hotărîri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, privind încetarea procesului penal în privința lui Raischi Liviu și Sirbu Irina în baza art.361 al.(1) Cod penal din motivul intervenirii termenului de prescripție în temeiul art.60 al.(1) lit.a) Cod penal RM și încetarea procesului penal în privința lui Raischi Liviu și Sirbu Irina în baza art.329 al.(2) lit.b) Cod penal RM pe motiv că există circumstanțe care exclude tragerea la răspundere penală, reeșînd din următoarele considerente.

În conformitate cu art.415 al.(1) pct.2) CPP RM, instanța de apel judecînd cauza, admite apelul, casînd sentința parțial sau total, inclusiv din oficiu, în baza art.409 al.(2), și pronunță o nouă hotărîre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță.

Colegiul penal menționează și prevederile art.409 al.(2) CPP RM, potrivit căruia se indică, că instanța de apel este obligată ca, în afară de temeiurile invocate și cererile formulate de apelant, să examineze aspectele de fapt și de drept ale cauzei, însă fără a înrăutăți situația apelantului.

Colegiul penal consideră că judecînd cauza penală în privința lui Raischi Liviu și Sirbu Irina instanța de fond nu a verificat complet, sub toate aspectele și în mod obiectiv circumstanțele cauzei, greșit ajungînd la concluzia de încetare a procesului penal de învinuire a lui Raischi Liviu și Sirbu Irina în săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art.361 al.(2) lit.d), art.329 al.(2) lit.b) Cod penal RM în baza art.2 al Legii privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, nr.210 din XXXXXXXXXX (publicată în Monitorul Oficial nr. 293-305/632 din XXXXXXXXXX, reieșînd din următoarele considerente.

În acest aspect Colegiul reține, că la data de XXXXXXXXXX de către Parlamentul RM a fost adoptată Legea nr.210 privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova.

Astfel, potrivit prevederilor art.10 lit.k) a Legii nr.210 privind amnistia, prevederile Legii respective nu se aplică în privința persoanei inculpate ce nu a reparat integral prejudiciul cauzat prin infracțiune pentru care este acuzată.

Portrivit învinuirii aduse, SRL „Agrochimice Trans” în temeiul documentelor oficiale false semnate și eliberate de către inculpații Raischi Liviu în calitatea sa de primar și respectiv Sirbu Irina în calitatea sa de secretar al Consiliului comunal, a beneficiat de compensații nerambursabile în domeniul asigurării riscurilor de producție în agricultură în proporții deosebit de mari în sumă de 304 013 lei.

În acest aspect Colegiul penal reține, că potrivit Recomandării nr.94 din 9 februarie 2017 „Cu privire la aplicarea prevederilor din Legea nr.210 din 29 iulie 2016 privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, de către instanțele judecătorești”, în cazul când prejudiciul cauzat părții vătămate este parte componentă a faptei infracționale imputabile inculpatului prin rechizitoriu și nu este înaintată acțiunea civilă, instanța de judecată, conducându-se de prevederile art.385 al.(1) pct.11) Cod de procedură penală, va soluționa chestiunea legată de faptul, dacă trebuie recuperat prejudiciul material cauzat părții vătămate și în ce sumă. Dacă prejudiciul nu este recuperat, în privința inculpatului amnistia nu se aplică, dat fiind faptul că acesta cade sub incidența restricțiilor, prevăzute de art.10 lit.k) din Legea nr. 210.

Față de cele ce preced, se impunea ca instanța de fond să verifice, dacă trebuie recuperat prejudiciul material cauzat părții vătămate și în ce sumă.

Astfel rezultă, că pe cauză există prejudiciu material, care nu era restituit statului, și în atare situație, în privința inculpaților amnistia nu putea fi aplicată, dat fiind că inculpații cad sub incidența restricțiilor, prevăzute de art.10 lit.k) din Legea nr.210.

În situația cînd, în prima instanță inculpații nu au restituit prejudiciul cauzat prin infracțiune, instanța nu este în drept să aplice față de inculpați actul amnistiei, pronunțînd o sentință de condamnare.

Totodată, Colegiul penal, în urma evaluării probelor și ținînd cont de învinuirea adusă inculpaților Raischi Liviu și Sirbu Irina în baza art.329 al.(2) lit.b), art.361 al.(2) lit.d) CP RM, consideră necesară încetarea procesului penal în privința lui Raischi Liviu și Sirbu Irina în temeiul intervenirii termenului de prescripție de art.329 al.(2) lit.b) CP RM.

al.(2) lit.d) CP RM, considera necesara incetarea procesului penal in privinta nu Raischi Liviu și Sirbu Irina in comiterea infractiunii prevazute de art.329 al.(2) lit.b), art.361 al.(2) lit.d) CP RM, reesind din urmatoarele considerente.

Astfel, potrivit rechizitoriului se constata ca actiunile inculpatilor Raischi Liviu și Sirbu Irina au fost calificate ca:

-confectionarea, detinerea și folosirea documentelor oficiale false, care acorda drepturi sau elibereaza de obligatii, soldate cu daune in proportii mari intereselor publice – art.361 al.(2) lit.d Cod penal;

-neglijenta in serviciu, adica indeplinirea necorespunzatoare de catre o persoana publica a obligatiilor de serviciu ca rezultat al unei atitudini neglijente sau neconstiincioase fata de ele, care a provocat urmasi grave intereselor publice – art.329 al.(2) lit.b) Cod penal.

In aceasta consecuvitate se retine, ca elemental calificativ „cauzarea de daune in proportii mari intereselor publice”, incriminat ambilor inculpati, este de o natura general, vaga, neclara.

Art.126 al.(2) Cod penal, fiind o norma de trimitere și in temeiul careia se evalueaza prejudiciul cauzat in fiecare caz aparte, nu stabileste *interesul public* ca o valoare sociala care poate fi determinata.

Pe linga aceasta, Colegiul penal la adoptarea solutiei tine cont de prevederile hotaririi Curtii Constitutionale nr.22 din XXXXXXXXXX privind exceptia de neconstitucionalitate a unor prevederi ale articolului 328 alin.(1) din Codul penal (adoptata asupra sesizarilor nr.113g/2016 și nr.8g/2017), publicata in Monitorul Oficial al Republicii Moldova, nr.352-355/92 din XXXXXXXXXX, potrivit careia a fost declarat neconstitucional textul „*intereselor publice sau*” din alineatul (1) al articolului 328 din Codul penal al Republicii Moldova nr.985-XV din 18 aprilie 2002, prevederile aceste hotariri urmind a fi aplicata in prezenta cauza penală.

Colegiul penal opereaza cu prevederile art.7 al.(6) Cod Procedura Penală a RM, care reglementeaza, ca hotaririle Curtii Constitutionale privind interpretarea Constitutiei sau privind neconstitucionalitatea unor prevederi legale sint obligatorii pentru organele de urmarire penală, instantele de judecata și pentru persoanele participante la procesul penal.

Potrivit art.24 al.(2) Cod Procedura Penală se indica, ca instanta judecatoreasca nu este organ de urmarire penală, nu se manifesta in favoarea acuzarii sau a apararii și nu exprima alte interese decit interesele legii.

Potrivit art.332 al.(1) CPP RM se reglementeaza, ca in cazul in care, pe parcursul judecarii cauzei, se constata vreunul din temeiurile prevazute in art.275 pct.5)-9), 285 alin.(1) pct.1), 2), 4), 5), precum și in cazurile prevazute in art.53-60 din Codul penal, instanta, prin sentinta motivata, inceteaza procesul penal in cauza respectiva.

Conform art.275 al.(1) pct.9) CPP RM se indica, ca urmarirea penală nu poate fi pornita, iar daca a fost pornita, nu poate fi efectuata, și va fi incetata in cazurile in care: 9) exista alte circumstante prevazute de lege care conditioneaza excluderea sau, dupa caz, exclud urmarirea penală.

Potrivit art.391 al.(1) pct.6) CPP RM se reglementeaza, ca sentinta de incetare a procesului penal se adopta daca: 6) exista alte circumstante care exclud sau conditioneaza pornirea urmaririi penale și tragerea la raspundere penală.

Raischi Liviu și Sirbu Irina au fost pusii sub invinuire de catre acuzatorul de stat, ca au comis infractiunile prevazute de prevederile art.361 al.(2) lit.d Cod penal - confectionarea, detinerea și folosirea documentelor oficiale false, care acorda drepturi sau elibereaza de obligatii, soldate cu daune in proportii mari intereselor publi; art.328 alin.(3) lit.d) CP RM - neglijenta in serviciu, adica indeplinirea necorespunzatoare de catre o persoana publica a obligatiilor de serviciu ca rezultat al unei atitudini neglijente sau neconstiincioase fata de ele, care a provocat urmasi grave intereselor publice.

Urmările prejudiciabile ale infractiunilor incriminate inculpatilor indicate de acuzator ca constituie anume cauzarea urmarilor grave manifestate prin daune in proportii mari „intereselor publice”, insa fara determinarea clara a interesului public lezat prin actiunile inculpatilor, fapt ce nu corepunde cerintei de claritate și previzibilitate necesar in procesul penal și totodata constituie o interpretare a legii penale extensiva și defavorabila persoanei, contrar prevederilor art.3 alin.(2) din Codul penal.

Colegiul penal se conduce și de considerentele statuate in jurisprudenta CEDO in cauza Livik versus Estonia, in care Curtea Europeana a retinut ca criteriile utilizate de instantele nationale pentru a stabili ca reclamantul a cauzat un prejudiciu „considerabil intereselor statului” in calitate de functionar public de rang inalt și ca actiunile sale au fost incompatibile cu „interesul general al justitiei” erau prea vagi.

In cazul judecat Curtea Europeana nu a fost convinsa ca persoana ar fi putut sa prevada in mod rezonabil riscul de a fi acuzat și condamnat pentru faptul ca prin actiunile sale a provocat daune semnificative intereselor statului, din motiv ca norma penală implica utilizarea unor noțiuni largi și criterii de natura vagă, incat dispozitia penală nu corespundea calitatii legii cerute in sensul Conventiei, in ceea ce priveste efectele sale de claritate și previzibilitate (§§ 100-101).

In situatia stabilita pe caz, tinind cont de faptul ca la invinuirea inaintata inculpatilor se indica cauzarea prejudiciului intereselor publice, fara definire concreta și clara, totodata prin Hotararea Curtii Constitutionale nr.22 din XXXXXXXXXX a fost declarat neconstitucional textul „*intereselor publice sau*”, fapt ce afecteaza invinuirea adusa inculpatului, Colegiul penal considera ca se constata circumstante care impiedica tragerea la raspundere penală a inculpatilor in baza art.329 al.(2) lit.b) și art.361 al.(2) lit.d) CP RM, astfel instanta de apel ajunge la concluzia de incetare a procesului penal in privinta lui Raischi Liviu și Sirbu Irina in comiterea infractiunii prevazute de art.329 al.(2) lit.b) CP RM in temeiul art.391 al.(1) pct.6) CPP RM pe motiv ca exista circumstante care exclud tragerea la raspundere penală a inculpatului.

Totodata, avind in vederele cele retinute in prezenta decizie, Colegiul penal concluzioneaza și referitor la necesitatea reincadrării actiunilor inculpatilor Raischi Liviu și Sirbu Irina din prevederile art.361 al.(2) lit.d) Cod penal – confectionarea, detinerea și folosirea documentelor oficiale false, care acorda drepturi sau elibereaza de obligatii, soldate cu daune in proportii mari intereselor public in prevederile art.361 al.(1) Cod penal cu indicii de calificare: – confectionarea, detinerea și folosirea documentelor oficiale false, care acorda drepturi sau elibereaza de obligatii, prin excluderea sintagmei „soldate cu daune in proportii mari intereselor publice”, sintagma care a fost declarata neconstitucională.

Totodata, Colegiul penal constata temeiurile prevazute de art.53 p.g), art.60 al.(1) lit.a) Cod penal RM, art.275 p.4) Cod de procedura penală RM, art.332 al.(1) Cod de procedura penală RM de incetare a procesului penal in privinta lui Raischi Liviu și Sirbu Irina in baza art.361 al.(1) Cod penal RM, din motivul intervenirii termenului de prescriptie.

Solutia instantei de apel rezultă din urmatoarele.

La adoptarea solutiei Colegiul penal opereaza cu prevederile art.53 lit.g) Cod penal RM, potrivit careia persoana care a savarsit o fapta ce contine semnele componentei de infractiune poate fi liberata de raspundere penală de catre procuror in cadrul urmaririi penale și de catre instanta de judecata la judecarea cauzei in

cazurile: g) prescripției de tragere la răspundere penală.

Conform art.60 al.(1) lit.a) Cod penal RM persoana se liberează de răspundere penală dacă din ziua săvârșirii infracțiunii au expirat următoarele termene: a) 2 ani de la săvârșirea unei infracțiuni ușoare.

Colegiul penal menționează și prevederile art.60 al.(2) Cod penal RM, potrivit cărora prescripția curge din ziua săvârșirii infracțiunii și pînă la data rămîinerii definitive a hotărîrii instanței de judecată.

În conformitate cu prevederile art.275 pct.4) Cod de procedură penală RM urmărirea penală nu poate fi pornită, iar dacă a fost pornită, nu poate fi efectuată, și va fi încetată în cazurile în care: 4) a intervenit termenul de prescripție sau amnistia.

Colegiul penal se conduce și de prevederile art.332 al.(1) Cod de procedură penală RM raportat la art.391 al.(1) p.6 Cod de procedură penală RM, potrivit căruia în cazul în care, pe parcursul judecării cauzei, se constată vreunul din temeiurile prevăzute în art.275 pct.5)-9), 285 al.(1) pct.1,2,4,5, precum și în cazurile prevăzute în art.53-60 din Codul penal RM, instanța, prin sentință motivată, încetează procesul penal în cauza respectivă.

Conform art.391 al.(1) pct.6) Cod de procedură penală RM sentința de încetare a procesului penal se adoptă dacă: 6) există alte circumstanțe care exclud sau condiționează pornirea urmăririi penale și tragerea la răspundere penală.

Prevederile art.16 al.(2) Cod penal RM stabilesc că infracțiuni ușoare se consideră faptele pentru care legea penală prevede în calitate de pedeapsă maximă pedeapsa închisorii pe un termen de pînă la 2 ani inclusiv.

Sancțiunea art.361 al.(1) Cod penal RM sub formă de confecționarea, deținerea, vînzarea sau folosirea documentelor oficiale false, care acordă drepturi sau eliberează de obligații, confecționarea sau vînzarea imprimatelor, ștampilelor sau a sigiliilor false ale unor întreprinderi, instituții, organizații, indiferent de tipul de proprietate și forma juridică de organizare, se pedepsește cu amendă în mărime de pînă la 650 unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 150 la 200 de ore, sau cu închisoare de pînă la 2 ani, astfel se califică ca fiind infracțiune ușoară.

Instanța de apel operează la adoptarea soluției și cu prevederile art.21.1 al Hotărîrii Plenumului CSJ a RM din XXXXXXXXXX, nr.22 „Cu privire la practica judecării cauzelor penale în ordine de apel”, potrivit căreia se explică, că dacă la examinarea apelului se va stabili existența unuia din cazurile prevăzute de art.391 Cod de procedură penală RM (a intervenit decesul inculpatului, persoana nu a atins vîrsta pentru tragere la răspundere penală ș.a), instanța de apel, rejudecînd cauza, va casa sentința, dispunînd încetarea procesului penal (cu excepția cazurilor de reabilitare).

Colegiul penal constată, că potrivit art.16 al.(2) Cod penal RM infracțiunii prevăzute de art.361 al.(1) Cod penal RM comisă în perioada anilor 2012-2014, reținută în sarcina lui Raischi Liviu și Sirbu Irina și constatată în acțiunile inculpaților, se clasifică ca fiind infracțiune ușoară.

Astfel de la comiterea infracțiunii prevăzute de art.361 al.(1) Cod penal RM au trecut mai mult de 2 ani, astfel, în temeiul art.60 al.(1) lit.a) Cod penal RM, instanța de apel consideră necesar a dispune încetarea procesului penal în privința lui Raischi Liviu și Sirbu Irina în baza art.361 al.(1) Cod penal RM din motivul intervenirii termenului de prescripție.

În aspectul celor menționate mai sus Colegiul penal conchide că apelul declarat de procurorul în procuratura raionului Soroca Drumea Nadejda urmează a fi admis, inclusiv din alte motive decît cele invocate, sentința urmează a fi casată parțial, cu pronunțarea unei noi hotărîri, potrivit ordinii prevăzute pentru prima instanță, în aspectul nominalizat.

Conducîndu-se de art.415 al.(1) pct.2) CPP RM, Colegiul penal al Curții de Apel Bălți,

D E C I D E:

Admite apelul declarat de procurorul în procuratura raionului Soroca Drumea Nadejda împotriva sentinței Judecătoriei Soroca Sediul Central din XXXXXXXXXX, sentință care se casează parțial, inclusiv din alte motive, cu pronunțarea unei noi hotărîri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, după cum urmează:

Încetează procesul penal în privința lui Raischi Liviu Ștefan pe epizodul privind săvîrșirea infracțiunii prevăzute de art.361 al.(1) Cod penal RM din motivul intervenirii termenului de prescripție în temeiul art.60 al.(1) lit.a) Cod penal RM.

Încetează procesul penal în privința lui Raischi Liviu Ștefan pe epizodul privind săvîrșirea infracțiunii prevăzute de art.329 al.(2) lit.b) Cod penal RM pe motiv că există circumstanțe care exclud tragerea la răspundere penală.

Încetează procesul penal în privința lui Sirbu Irina Victor pe epizodul privind săvîrșirea infracțiunii prevăzute de art.361 al.(1) Cod penal RM din motivul intervenirii termenului de prescripție în temeiul art.60 al.(1) lit.a) Cod penal RM.

Încetează procesul penal în privința lui Sirbu Irina Victor pe epizodul privind săvîrșirea infracțiunii prevăzute de art.329 al.(2) lit.b) Cod penal RM pe motiv că există circumstanțe care exclud tragerea la răspundere penală.

În rest dispozițiile sentinței instanței de fond se mențin.

Decizia este susceptibilă spre executare din momentul adoptării, dar poate fi atacată cu recurs la Curtea Supremă de Justiție în termen de 30 zile de la pronunțare.

Decizia motivată pronunțată în ședință publică la data de XXXXXXXXXX.

Judecător

Burdeniuc Ruslana

Judecător

Puşca Dumitru